

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

28.5.2008

B6-0295/2008

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Hélène Flautre, David Hammerstein, Raül Romeva i Rueda, Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni ja Cem Özdemir

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Barcelona protsess ja Vahemere Liit

Euroopa Parlamendi resolutsioon Barcelona protsessi ja Vahemere Liidu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 27.–28. novembril 1995. aastal toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna konverentsil vastu võetud Barcelona deklaratsiooni, millega loodi Euroopa – Vahemere partnerlus koos selle üksikasjalise töökavaga;
- võttes arvesse komisjoni 21. mai 2003. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile inimõigusi ja demokratiseerimist puudutavate ELi meetmete tõhustamise kohta Vahemere piirkonna partneritega (strateegilised suunised);
- võttes arvesse Barcelonas 27.–28. novembril 2005. aastal toimunud Euroopa – Vahemere partnerluse 10. aastapäeva auks korraldatud Euroopa – Vahemere piirkonna tippkohtumise järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 4. detsembri 2006. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ning kõnealuse teatisega seotud mitteametlikke dokumente: Euroopa naabruspoliitika – temaatiline mõõde, Euroopa naabruspoliitika kodanikuühiskonnamõõtme suurendamine ning Euroopa naabruspoliitika – tee majandusintegratsiooni süvendamise suunas;
- võttes arvesse 23. juuli 2007. aasta EL-Maroko assotsiatsiooninõukogu järeldusi suhete olulise tugevdamise võimalikkuse kohta Marokoga ning ulatusliku staatuse perspektiivi kohta;
- võttes arvesse ELi üldasjade ja välissuhete nõukogu 15. oktoobri 2007. aasta järeldusi Liibüaga raamlepingu sõlmimise läbirääkimiste kohta;
- võttes arvesse komisjoni 5. detsembri 2007. aasta teatist tõhusa Euroopa naabruspoliitika kohta;
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava kohta üleilmastavas maailmas (KOM (2007)0242) ning oma sellele järgnenud resolutsiooni kõnealuse teema kohta (P6_TA (2008) 0124);
- võttes arvesse Barcelona protsessi ja Vahemere Liidu loomise põhimõtte heakskiitmist Euroopa Ülemkogul 13.–14. märtsil 2008. aastal;
- võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) eesistuja lõppdeklaratsiooni ning EMPA soovitusi, mis võeti vastu EMPA neljandal plenaaristungil 28. märtsil 2008. aastal Ateenas;
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2008. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile “Barcelona protsess: Vahemere Liit”;

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa Liidu Vahemere piirkonna poliitika kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et Vahemere piirkond on Euroopa Liidule nii poliitilises kui ka majanduslikus mõttes olulise ja täiendava strateegilise tähtsusega ning rõhutades sellega seoses Euroopa Liidu ja tema Vahemere piirkonna partnerite vaheliste suhete elavdamise ja läbivaatamise tähtsust, et anda neile suurem poliitiline kaal;
- B. juhtides tähelepanu sellele, et Barcelona protsessi puhul on tegemist tugeva pühendumusega piirkondlikule stabiilsusele ja et see on olnud Euroopa – Vahemere piirkonna suhete keskseks vahendiks alates 1995. aastast, andes raamistiku poliitiliseks, majanduslikuks, kultuuriliseks ja sotsiaalseks partnerluseks Vahemere kahe kalda riikide ja inimeste vahel;
- C. rõhutades, et Euroopa naabruspoliitika eesmärgiks on niisugust partnerlust tõhustada, pakkudes täiendava võimaluse suhete süvendamiseks, poliitilise dialoogi tugevdamiseks ja partnerriikide kaasamiseks ühenduse asutustesse ja programmidesse;
- D. arvestades, et vastavalt 13. ja 14. märtsil 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise otsusele ja 13. juuli tippkohtumist silmas pidades esitas komisjon teatise „Barcelona protsess: Vahemere Liit”, mille eesmärk on edendada mitmepoolseid suhteid, suurendada protsessiga seotud ühisvastutust ja muuta see piirkonna kodanike silmis nähtavamaks ja asjakohasemaks;
- E. arvestades, et projekti mõõde peaks olema niisuguse kõnealuse uue algatuse keskmes, mille eesmärk on edendada veelgi piirkondlikku ühtekuuluvust ja majanduslikku integratsiooni; arvestades, et komisjon on määranud kindlaks neli peamist projekti, mis tuleb heaks kiita 13. juuli tippkohtumisel: merekiirteed, hõlmates ka Magribi kiirteeühendust, Vahemere saastest puhastamine ja hea keskkonnajuhtimine, Vahemere päikeseenergia kava ning tugevdatud koostöö kodanikukaitse raames;
- F. arvestades, et Barcelona protsessi ja Vahemere Liidu loomise tippkohtumisel 13. juulil 2008. aastal Pariisis tuleks kehtestada selged suunised selle peamiste eesmärkide ning struktuuri ja töömeetodite kehtestamiseks ühisvastutuse põhimõtte alusel;
- G. juhtides tähelepanu asjaolule, et Barcelona protsessi saavutuste ja puudujääkide analüüsi tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta, et oleks võimalik vaadata tõhusal viisil läbi Euroopa – Vahemere piirkonna suhted ja anda Barcelona protsessile uut hoogu; rõhutades sellega seoses asjaolu, et on oluline käsitleda koostöö arengus ja Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse süvendamisel tekkinud raskusi, näiteks Lähis-Ida konflikti jätkumine, tõsised poliitilised pinged piirkonnas, näiteks Lääne-Saharas, edusammude puudumine demokraatia ja inimõiguste valdkonnas ning üldsuse teadlikkuse puudumine protsessist;
- H. arvestades, et Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee loomist tuleb pidada sammuks parlamentaarse kaasatuse suunas Euroopa – Vahemere piirkonna partnerlusse, kuid juhtides tähelepanu Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee rolli täiendava tugevdamise vajadusele uue Euroopa – Vahemere piirkonna

poliitika kujundamisel ja rakendamisel;

- I. arvestades, et 2008. aasta kuulutamine kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aastaks peaks võimendama ELi jõupingutusi edendada kultuurikoostööd ja -vahetust nii konfliktivältimise tegurina kui ka sotsiaalse ja majandusliku arengu võimaldajana,
 1. tunneb heameelt Euroopa Komisjoni hiljutise teatise „Barcelona protsess: Vahemere Liit” üle ning toetab selle uue algatuse eesmärki anda ELi mitmepoolsetele suhetele tema Vahemere piirkonna partneritega uut poliitilist ja praktilist hoogu, suurendades nende suhete poliitilist tähtsust, rakendades rohkem ühisvastutust ning arendades piirkondlikke ja allpiirkondlikke projekte, mis vastavad piirkonna elanike vajadustele;
 2. nõustub vajadusega elavdada Barcelona protsessi, mis peaks jääma ELi Vahemere piirkonnaga tehtava koostöö keskmesse ning mis on ainuke foorum, kus kõik selle Vahemere piirkonna partnerid saavad vahetada arvamusi ja osaleda konstruktiivses dialoogis; on seisukohal, et Barcelona protsessis esitatud eesmärgid ning koostöövaldkonnad on Euroopa – Vahemere piirkonna suhetes kesksel kohal ja jäävad sinna ka edaspidi; kutsub seega Barcelona protsessis mitteosalevaid riike üles võtma üle Barcelona *acquis*, et liikuda samade eesmärkide suunas;
 3. on seisukohal, et kõnealune uus algatus on tõstatanud asjakohased käsitlemist vajavad küsimused, näiteks Vahemere lõunapiirkonna riikide poliitiline ja majanduslik tulemuslikkus ning poliitilise ja institutsioonilise korralduse küsimus ELi poolel; on samal ajal seisukohal, et Vahemere piirkonna partnerite, kaasa arvatud Vahemere rannikuäärsete riikide, poolt vastu võetud mitmepoolset lähenemisviisi nende suhetes ELiga tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta kõnealuse uue protsessi väljatöötamisel;
 4. jagab seisukohta, et kõnealune uus algatus peaks toetuma Euroopa – Vahemere piirkonna koostöö saavutustele alates 1995. aastast ning samal ajal andma uut hoogu Barcelona protsessile, et ületada selle puudused ja puudujäägid;
 5. kinnitab veel kord, et Iisraeli ja Palestiina konflikt ning Araabia riikide kestav okupatsioon on takistanud Euroopa – Vahemere piirkonna suhete süvendamist ning et üksnes selle konflikti õiglane ja kestav lahendus vastavalt Araabia rahualgatusele saab päästa valla partnerluse potentsiaali; juhib sellega seoses tähelepanu vajadusele ELi suurema kaasatuse järele tema Vahemere piirkonna partneritega tehtava koostöö raames jõupingutustesse Annapolise konverentsi eesmärgi poole püüdlemiseks, milleks on läbirääkimiste teel Lähis-Ida konfliktile lahenduse leidmine 2008. aasta lõpuks;
 6. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa – Vahemere piirkonna poliitika üks peamine eesmärk on edendada õigusriigi põhimõtteid, demokraatiat, inimõiguste austamist ja poliitilist pluralismi ning on selles osas seisukohal, et Euroopa – Vahemere piirkonna partnerlus ei ole inimõiguste valdkonnas veel oodatud tulemusi andnud; kutsub seega nõukogu ja komisjoni üles sätestama selgelt inimõiguste ja demokraatia edendamise kõnealuse uue algatuse eesmärkides ning tugevdama täiendavalt kehtivate mehhanismide rakendamist, nt assotsiatsioonilepingutes sisalduv inimõiguste klausel (mis hõlmab ka uue põlvkonna lepingutes kõnealust klauslit rakendava mehhanismi lisamist), Euroopa naabruspoliitika kahepoolset tegevuskavad ja uued inimõiguste allkomisjonid; nõuab lisaks sellele Euroopa – Vahemere piirkonna inimõiguste kohtu loomist, et anda

Barcelona deklaratsiooni allkirjastanud riikide kõikidele kodanikele inimõiguste rikkumisi käsitlevate kaebuste esitamise võimalus;

7. jagab seisukohta, et niisuguste suhete süvendamine, mis ELil on oma Vahemere piirkonna partneritega, peaks peegeldama meie sidemete tähtsust ning kultuuriliste ja ajalooliste suhete sügavust; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni ettepaneku üle tugevdada suhteid meie Vahemere piirkonna partneritega poliitilisel tasandil, korraldades iga kahe aasta järel valitsusjuhtide tippkohtumise, et võtta vastu poliitilisi deklaratsioone ning langetada otsuseid peamiste piirkondlikul tasandil väljatöötatavate programmide ja projektide kohta; on arvamusel, et Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee peaks olema kaasatud kõnealuste tippkohtumiste ettevalmistamisse ja otsustama saata korrapäraselt igale tippkohtumisele oma delegatsiooni, et jälgida tähelepanelikult arutelusid ja tulemusi;
8. märgib vajadust ehitada üles tugevam partnerlus, mis põhineb erinevate protsesside suuremal ühisvastutusel; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni ettepaneku üle luua kaasesistuja institutsioon, alaline ühiskomitee, mis asuks Brüsselis, ning partnerluse sekretariaat, mille eesmärgiks on suurendada Euroopa - Vahemere piirkonna koostöö ühisvastutust; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni ettepaneku üle nimetada alates Lissaboni lepingu jõustumisest kaasesistujaks riigi- ja valitsusjuhtide tasandil nõukogu eesistuja ja komisjoni president ning välisministrite tasandil kõrge esindaja/komisjoni asepresident; rõhutab samal ajal ettepanekut esitada kaasesistuja konsensuse alusel Vahemere piirkonna partnerriikidest; kutsub siiski nõukogu ja komisjoni üles nõudma sekretariaadi asukohariigilt Barcelona protsessi demokraatia- ja inimõigustealaste kohustuste täielikku järgimist;
9. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle tunnustada Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarset assambleed (EMPA) Vahemere Liidu seaduspärase parlamentaarse esindajana ning toetab jõuliselt Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee rolli tugevdamist suhetes ELi Vahemere piirkonna partneritega; rõhutab seega, et on tähtis muuta veelgi formaalsemaks kõnealuse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse organi roll nõuandeorganina, mis on kaasatud Euroopa – Vahemere piirkonna poliitika kujundamisse ja rakendamisse; on seisukohal, et küsimust, mis puudutab Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee avamist Barcelona protsessis mitteosalevate ja kõnealuse uue algatusega liituvate riikide parlamentide esindajatele, tuleks tingimata käsitleda kõnealuse organi asjaomases struktuuris;
10. juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealuse uue algatuse mõju eelarvele peavad üksikasjalikult arvesse võtma kõik ELi institutsioonid kindla koostöö alusel vastavalt peatse tippkohtumise tulemustele;
11. on seisukohal, et valitsusvälise mõõtme väljatöötamine peaks käima käsikäes parlamentaarsega mõõtme väljatöötamisega, et kaasata mõlema kalda kodanikuühiskonnad, parandada vahetust ja suhteid ning tõsta üldsuse teadlikkust Barcelona protsessist ja Vahemere Liidust;
12. rõhutab kultuurikoostöö ja -vahetuse olulisi konfliktivältimise aspekte ning kultuuride ja tsivilisatsioonide vahelise dialoogi tähtsust sildade ehitamisel ning rahuks ja stabiilsuseks vajalike tingimuste edendamisel seal, kus valitsevad konfliktid;

13. rõhutab, et kultuuri tuleks tunnustada ka majandusliku tegurina ning sotsiaalse integratsiooni vahendina ning rõhutab, et kõrvuti juba kavandatud majanduslike projektidega on oluline ka kultuurikoostööprojektide väljatöötamine ning eelkõige ulatuslikumate vahetusprogrammide väljatöötamine piirkonna noortele; niisugused projektid muudavad meie tõhustatud partnerluse konkreetsemaks ja nähtavamaks ning tavakodanike silmis asjakohasemaks; rõhutab sellega seoses vajadust pakkuda mitmesuguseid huvitavaid kultuurikoostööprogramme meie Vahemere piirkonna partneritele, kasutades paremini ära programmi ERASMUS MUNDUS ning Euroopa naabruspoliitika vahendit;
14. tunneb heameelt komisjoni poolt selle teatises esitatud jõupingutuste üle arendada uue hooga edasi piirkondlikke programme ELi Vahemere piirkonna partneritega, eesmärgiga edendada piirkondlikku ühtekuuluvust ja arendada infrastruktuuriühendusi; kutsub komisjoni üles teavitama korrapäraselt teda ja Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarset assambleed kõnealuste projektide arengust; juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealused projektid peavad olema kooskõlas Euroopa – Vahemere piirkonna poliitika eesmärkidega ning kutsub komisjoni üles nõustuma kontrollimehhanismi kehtestamisega, mis kaasaks nii tema kui ka Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee niisugusesse protsessi;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele ning partnerriikide valitsustele ja parlamentidele.